T. C.

MAARİF VEKİLLİĞİ

TEBLİĞLER DERGİSİ

Her hafta Pazartesi günleri neşrolunur.

Neşriyat Müdürlüğünce çıkarılır. Tek tek satılmaz. Alâkadar makam ve müesseselere dağıtılır. 50 nüshadan ibaret bir yıllığı kırk kuruş mukabilinde abonelerine gönderilir.	14 Nisan 1941 PAZARTESİ	Cilt : 3 Sayı : 116

TAYİNLER:

Meslekî ve Teknik Tedrisat Dairesi Müdür Muavini NurettinBoyman münhal bulunan Yüksek Tedrisat Şube Müdürlüğüne, Üniversite Fen Fakültesi Doçentlerinden Celâl Saraç da Orta Tedrisat Şube Müdürlüğüne tayin edilmiştir.

TAMİMLER:

HUSUSÎ MEKTEPLER MÜDÜRLÜĞÜ — 1/IV/1941
Sayı: 9/1397

623.

ÖZET: Diplomalara yapıştırılacak fotoğraflar h.

Diplomalara yapıştırılacak fotoğraflara dair 102 numaralı Tebliğler Dergisiyle bildirilen 550 sıra numaralı tamime hususî Türk, azınlık ve yabancı okullarınca da riayet edilmesini dilerim.

N. P.

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

MESLEKÎ VE TEKNİK TEDRİSAT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ — 4/IV/1941
Sayı : 1710

624.

ÖZET : Eski talimatname hükümlerine göre imtihana girenler h.

Ticaret liselerinde veya orta ticaret okullarında 1930 tarihli lise ve orta okullar talimatnamesi hükümlerine göre imtihana girmeğe başlayıpta henüz imtihanlarını bitirmemiş olanlar hakkında yapılacak muamele, orta ticaret okullarile ticaret liseleri için 1940 - 1941 ders yılı başından itibaren tatbik edilmek üzere kabul edilmiş bulunan yeni imtihan Talimatnamesinin muvakkat maddesi hükmü mucibince, aşağıda yazılı şekilde tespit edilmiştir.

1 — 1930 tarihli lise ve orta okullar Talimatnamesi hükümlerine göre bu okulların imtihanlarına, okulun gerek aslî talebesi sıfatile, gerek hariçten girmeğe başlamış olanlar, ister bir kısım derslerden muvaffak olmuş, ister hiçbir dersten muvaffak olmamış bulunsunlar, imtihanlarına yukarıda sözü geçen ayni talimatname hükümleri dahilinde devçam edeceklerdir.

2 — Bu okulların bitirme imtihanlarına dışarıdan girmek üzere Vekillikten müsaade almış ve henüz imtihana girmeye başlamış olanlar bu okulların 1940 tarihli yeni imtihan Talimatnamesine göre imtihan vermeğe mecburdular.

Gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

R. U.

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

ORTA TEDRİSAT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ — 1/IV/1941
Sayı: 53231-20/8035

625.

ÖZET: Talim ve manevra maksadile silâh altına alınan yardımcı öğretmenlerin ücretleri h.

24/VIII/1940 tarih ve 16564 sayılı tamime ektir:

Saat hesabile ders ücreti alan yardımcı öğretmenlerden talim ve manevra maksadile silâh altına alınanlar arasında hariçte maaş veya ücretli vazifesi olmıyanlara da askerde bulundukları müddetçe ücret verilmesi Bütçe ve Malî Kontrol Umum Müdürlüğü ifadesile gelen 17/XII/1940 tarih ve 13218/262 - 7118 sayılı yazı ile Maliye Vekilliğinden bildirilmiştir. Bundan böyle silâh altına alınan yardımcı öğretmenlerin ücretleri hakkında bu suretle muamele yapılmasını rica ederim.

H. A.

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

Düzeltme :

Yukarıdaki 625 sıra numaralı tamimin beşinci satır birinci kelimesinin (verilmemesi) şeklinde tashihi rica olunur.

MESLEKÎ VE TEKNİK TEDRİSAT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ 4/IV/1941
Sayı : 1708

626.

ÖZET : Ticaret okulları teşkilâtı h.

1 — 1940 - 1941 ders yılı başından itibaren orta ticaret okullarının üç yıla indirilmesi ve ticaret liselerinin üç yıla çıkarılması üzerine kabul edilen ders tevzi cetvelleri Vekillik Tebliğler Dergisinin 94 ve 105 inci sayılarında neşredilmiştir.

2 — Orta ticaret okullarının eski teşkilâta göre dördüncü sınıfları, yeni teşkilâtta, ticaret lisesi ikinci devre birinci sınıfa tekabül ettiğinden bu sınıftaki talebenin 1939 - 1940 ders yılında üçüncü sınıfta aldıkları sınıf geçme notlarının orta ticaret okulu mezuniyet imtihanı notları telâkki edilerek kendilerine orta ticaret okulu şahadetnamesi verilmesi muvafık görülmüştür.

3 — Eski teşkilâtta orta ticaret okullarının, yeni teşkilâta göre ticaret lisesi ikinci devre birinci sınıf sayılan dördüncü sınıfına şimdiye kadar devam edenlerden, ticaret lisesi tahsilini ikmâl etmeden ayrılmak istiyenlere, ticaret lisesi ikinci devre birinci sınıftan ayrıldıklarına dair tasdikname verilecektir.

4 — Adana, Samsun, Trabzon Orta Ticaret Okullarındaki dördüncü sınıflar yeni teşkilâta göre ticaret lisesi ikinci devre birinci sınıf haline gelmiş olduğundan bu okulların adı «Ticaret Lisesi» olarak değiştirilmiştir.

İcabeden muamelenin buna göre yapılmasını rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

R. U.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ 9/IV/1941
Sayı: 83/3163

627.

ÖZET: «İzahlı Ata Sözleri» adlı eser h.

Yeni Adam gazetesi tarafından neşredilen çocuk hikâyeleri serisinin 21 inci sayısını teşkil eden «İzahlı Ata Sözleri» adlı eserin okul kütüphaneleri için faydalı olduğu anlaşılmıştır.

İlgililere tebliğini rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

F. U.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ 9/IV/1941
83/3162

628.

ÖZET: «Teknikte Trigonometri» adlı eser h.

İzmir Bölge San'at Okulu Öğretmenlerinden Refik Baha Gürsoy tarafından yazılan ve Ankarada Tarık Edip, İstanbulda İkbal, İzmirde Mektepli Kitapevlerinden 75 kuruş fiatla temin edilebilecek olan «Teknikte Trigonometri» adlı eserin san'at okullarının ikinci devrelerinde bulunan talebeler için faydalı olduğu anlaşılmıştır.

İlgililere tebliğini rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

F. U.

ORTA TEDRİSAT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ 9/IV/1941
Sayı: 53231-20/7720

629.

ÖZET: Öğretmenlerin tâlim sicilleri h.

1939 - 1940 ders yılına ait tâlim sicilleri birer birer tetkik edilmiş, bu yıl ekseriyetle daha fazla itina ile doldurulmuş olduğu, öğretmenlerin mesai ve muvaffakiyetlerile meslekî durumlarını Vekillik nezdinde tebarüz ettirecek daha esaslı malûmatı ihtiva ettikleri görülmüştür.

Talim sicillerinin önümüzdeki yıl daha itinalı bir şekilde ve 13/V/1940 tarih, 53231/20 - 9772 sayılı tamim gözönünde bulundurularak doldurulmasını dilerim.

Yapılan tetkikler neticesinde :

1 — Vazifelerini üstün bir muvaffakiyetle yaptıkları anlaşılan 35 öğretmen takdir edilmiş ve 77 öğretmene de gösterdikleri muvaffakiyetten dolayı teşekkür olunmuştur.

2 — 1939 - 1940 ders yılında girmekle mükellef bulundukları derslere tamamen girdikleri anlaşılan 577 öğretmenin devam hususunda gösterdikleri itina sicillerine kaydedilmiştir.

3 — Muhtelif sebeplerle 4 öğretmene eksik görülen tarafları ihtar edilmiş ve bir öğretmene de vazifesini ifa hususunda direktifler verilmiştir.

4 — Öğretmenler hakkında Maarif ve okul müdürlerinin mütalealarının hülâsaları sicil kartlarına geçirilmiş, teftiş mevzuu görülenler de alâkalı daireye verilmiştir.

5 — Öğretmenlerin dikkate lâyik görülen temennileri tasnif edilmiş, ayni mealde olanlar birleştirilerek, tetkik olunmak üzere Vekilliğin alâkalı dairelerine verilmiştir.

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

H. A.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ 12/IV/1941
Sayı : 83/3300

630.

ÖZET : Kitapların iyi muhafazası h.

1940 - 1941 ders yılı sonunda her derecedeki okulların talebelerine okul idarelerince şu hususların şimdiden tebliğ ve telkini faideli görülmüştür:

1 — Bugünkü ticarî şartlar memleketimize dışarıdan kâğıt ithalini güçleştirmiştir.

2 — Kâğıt fiyatları eski senelere nazaran bir kaç misli yükselmiştir. Bu itibarla istihlâkini tahdit etmek millî tasarruf ve iktisat bakımından büyük bir ehemmiyet almıştır.

3 — Sahipleri tarafından iyi ve temiz muhaza edilmiş ders kitaplarını bir kaç yıl kullanmak suretile bunlardan iki üç talebenin istifadesi mümkündür.

4 — Talebelerimizin bu yıl ellerinde kalacak ve gelecek ders yılında kendilerine lâzım olamayack kitaplarını, bu bakımdan, iyi saklayarak gelecek sene bu sınıflara geçecek arkadaşları için hazır bulundurmaları çok yerinde olur.

5 — Okul idareleri ve kooperatifleri bu gibi kullanılmış kitaplardan, gelecek sene o kitapların okutulduğu sınıflara yeni geçecek talebenin istifadesini kolaylaştıracak tedbirleri şimdiden almalıdır.

Her Maarif Müdürlüğünün kendi bölgesindeki ilkokullar ve ortaokul, lise ve öğretmen okulu, Teknik Okullar Müdürlüklerinin kendi okulları için yukarıda bildirilen şekilde hangi kitaplardan kaçar nüsha temin edebileceklerini göstermek maksadı ile ve her sınıfa mahsus kitap isimleri ve miktarları ayrı ayrı yazılmak suretile birer liste tanzim ederek gelecek ders yılı kitap ihtiyaca temin olunurken gözönünde bulundurulmak üzere iki kopye halinde nihayet 31 Mayıs 1941 tarihine kadar Vekillik Neşriyat Müdürlüğüne göndermelerini rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

F. U.

İSTATİSTİK TAMİMLERİ :

T. C.
BAŞVEKÂLET
İSTATİSTİK UMUM MÜDÜRLÜĞÜ 12/II/1941
Şube : Maarif
Umumî : 878
Hususî : 183

ÖZET :
Hariçten İlkokul mezuniyet imtihanların a girenler h.

631 - 6

Hariçte hususî ilk tahsil görenlerden müracaat edenlerin, resmî okullarımızda imtihanlarının yapılması, Maarif Vekilliğinin 13/V/1937 tarihli ve 6/8441 sayılı genelgesi ile tebliğ edildiği ve bu imtihanların senede dört mevsimde yapılmasına aid Millî Talim ve Terbiye Heyetinin 27/IV/1939 tarihli ve (55) numaralı kararının da 8/VI/1939 tarihli ve 6/6818 sayılı genelge ile tâmim olunduğu malûmdur.

Orta, Lise, Öğretmen Okullarında hariçten mezuniyet imtihanlarına giren ve muvaffak olan gençlerimizin sayıları, bu işin hükme bağlandığı tarihten itibaren bu güne kadar muntazaman tespit edilmekte ve neşriyata konulmak suretile tarihe bırakılmaktadır. Memleketin irfan sahasında şumullü bir harekete müessir ve temel olan ilk tahsil mezuniyet imtihanlarının neticelerini de dairemiz 1937 - 38 ders yılından itibaren tespit ve neşre karar vermiştir.

Bu maksatla hazırlanan cetvel nümuneleri leffen gönderilmiştir. 1937 - 38, 1938 - 39, 1939 - 40 senelerine ait malûmatın, cetvel altındaki izahatı dairesinde tespit edilerek en geç Nisan 1941 iptidasına kadar gönderilmesini rica ederim.

Maarif mevzuatımız, bu imtihanların eskidenberi yapılmasına da müsait bulunduğundan bu malûmatın daha gerilere kadar götürülmesi de düşünülmektedir. Bu imkânın mevcut olup olmadığına dair mütalealarınızın da bildirilmesini diler, 1940 - 41 ders yılı için zamanında ayrıca matbualar tertip ve irsal kılınacağını da ilâve eylerim.

Bu genelge, (63) vilâyet Maarif Müdürlüğüne yazılmış ve bilgi için dört Umum Müfettişlik ile, Maarif Vekilliğine arzolunmuştur.

Umum Müdür
N. T. *Celâl Aybar*

Vilâyetin adı:

Hariçte hususî tahsil görenlerden İlkokul mezuniyet imtihanına girenler istatistiği
1937 - 1940

Ders seneleri	İmtihana girenler			Muvaffak olarak belge alanlar			Mülâhazat
	E.	K.	Y.	E.	K.	Y.	
1937 - 1938							
1938 - 1939							
1939 - 1940							

Resmî kayıtlara istinaden tespit edilmiştir. Doğrudur.
/ /1941
İstatistik Memuru Maarif Müdürü

İzahat :

1 — Ders seneleri, İkinciteşrin iptidasından müteakip İkinciteşrin iptidası olarak nazarı tetkike alınacaktır.

2 — Muvaffak olarak belge alanlar sütununda, ilk tahsil mezuniyet imtihanını bitirmiş olanlara belge verilsin verilmesin kaydedilecektir.

3 — İlkokullarda muntazaman tahsil görüpte bitirenler, Millet Mektepleri imtihanlarına hariçten girenler bu cetvele karıştırılmıyacaktır.

4 — Umum Müfettişlik mıntakalarına dahil vilâyetler, mezkûr makam vasıtasile gönderecektir.

T. C.
BAŞVEKÂLET
İSTATİSTİK UMUM MÜDÜRLÜĞÜ 17/III/1941
Şube : Maarif
Umumî : 1788
Hususî : 310

ÖZET :
Umumî kütüphaneler ve halk okuma odaları istatistik cetvellerinin gönderildiği h.

632 - 7

9/XII/1940 tarihli ve 1007/859 sayılı Genelge üzerine tescilleri yapılan Kültür Müesseselerinden Vilâyetinizde [*] Umumî Kütüphane ve [*] Halk Okuma odası bulunduğu tespit edilmiştir. (11) numaralı kütüphane cetvelinden [*] ri ve (12) numaralı okuma odaları cetvelinden [*] ri leffen gönderilmiştir.

A - Umumî Kütüphaneler için :

1 — Geçen senelerde gönderilen umumî kütüphanelere mahsus sarı renkteki (11) numaralı cetvellerin, Maarif Vekâleti Kütüphaneler Müdürlüğünde toplanmakta olan malûmat ile, âşarî sistemdeki tasnife tam mütabakatını emin için bazı cihetleri tâdil edilmiş bulunduğundan ileride bir karışıklığa mahal bırakılmamak üzere Maarif Dairelerine ve kütüphanelerde eski tertip ne kadar cetvel var ise derhal imha ettirilmesini,

2 — Cümhuriyet Halk Partisi Genel Sekreterliğince bastırılan ve geçen sene bütün kütüphanelere gönderilen kılavuzlardan istifade ve cetvel arkasındaki izahname ve hülâsaten konulan kitap tasniflerinin de tetkik ettirilerek yeni tertip cetvellerin maksat ve gayeye uygun bir şekilde sıhattatla işlenilmesinin temin olunmasını,

B - Halk Okuma Odaları için :

1 — Maarif teşkilâtının mürakabesi altında bulunan (Halk Okuma Odaları) İstatistikleri, şimdiye kadar (11) numaralı kütüphaneler cetvelleri ile alınmakta idi. Bu cetvellerin mürekkep olan tarzı tertibi, okuma odalarının bünyelerine uymadığından ve Maarif Dairelerinden mücmelen alınan malûmatın kuyudatımıza tetabuk etmemesinden dolayı Cümhuriyet Halk Partisinin açtığı (Halk Odaları) na da teşmil edilmek üzere bunlar için basit yeni bir tip cetvel ihdas edilmiştir. Parti İdaresindeki odaların istatistikleri, doğrudan doğruya kendilerinden alınmakta olduğundan, bunlarla karıştırılmaksızın, sırf Maarif Dairelerince İdaremize tescil ettirilen okuma odalarının bu tip cetvellere tespit ettirilmesini,

C - Müşterek Hükümler :

1 — Her Vilâyette bulunan kütüphane veya halk okuma odası sayısının (5) şer emsali ile cetvel gönderildiğinden israfına meydan verilmemesini ve doldurulan cetvellerin tasdikli birer kopyalarının da Maarif Dairelerinde, kütüphane veya odalarda saklattırılmasını,

2 — Her iki cetvel Haziran iptidasında gönderileceğine nazaran, önümüzde iki aydan fazla bir vakıt vardır. Cetvellerde terddüdü mucip cihetler varsa şimdiden sorulmasını ve cetvellerin sağlamca alındığının da bildirilmesini,

Tamimen tebliğ ve rica ederim.

Bu Genelge Vilâyetlerinde bu kabil teşkilâtı bulunan Afyon, Amasya, Antalya, Aydın, Balıkesir, Bolu, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elazığ, Eskişehir, Giresun, Hatay, İzmir, Isparta, Kastamonu, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Muğla, Niğde, Ordu, Rize, Samsun, Seyhan, Sinop, Sivas, Tokat, Trabzon, Yozgat ve Zonguldak Maarif Müdürlüklerine yazılmış ve (4) Umum Müfettişlik ile, Maarif Vekâletine arzedilmiştir. Müstakil hale getirilen Ankara ve İstanbul Vilyetlerindeki Kütüphanelere ayrıca tebligat yapılmıştır.

Umum Müdür
Celâl Aybar

[*] Bu cetveller evvelce İstatistik Umum Müdürlüğü tarafından Vilâyetiniz dahilindeki her Kütüphane ile Halk Okuma Odası için 1 er tane hesabile Müdürlüğünüze ayrıca gönderilmiştir.

T. C.
BAŞVEKÂLET
İSTATİSTİK UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Şube : Maarif
Umumî : 2173
Hususî : 342

2/IV/1941

633 - 8

ÖZET:
Bir binada müşterek tedrisat yapan ilk ve eğitmenli okulların istatistikleri h.

12/III/1941 tarihli ve 1711/292 sayılı tamime ektir :

Bu tamime cevaben Maarif Müdürlüklerinden bazıları, öğretmenli ve eğitmenli ilk okulların istatistikleri hakkında tekrar istizahlarda bulunmaktadırlar. Şüphe uyandıracağı tahmin edilen istizahlardan mühimleri bir araya getirilerek vahdeti temin için tamimen tavzihi muvafık görülmüştür.

1 — İlk okullarda yardımcı olarak çalıştırılan eğitmenlerin (2 B) Öğretmen cetvellerinin vekiller sütununda gösterilmesi maksada uygun düşeceği bildirilmişti. Bunların bütçe ile kabul edilen öğretmen mevdunda ne suretle gösterileceği sorulmaktadır.

Bu kabil eğitmenler eğer ilk okullarda öğretmenlere muhassas maaşa vekil iseler, bittabi bütçe ile kabul edilen öğretmen mevcuduna ilâve edilecektir. Şayet kendilerine muhassas eğitmen tahsisatı ile, ilk okul müfredat programını okutarak vekâlet yapıyorlarsa Vilâyet bütçesine teallûk eden öğretmenler mevkiinde yer almaması lâzımdır.

Bu takdirde; arada görünecek farkın, (kendi tahsisatile vekil olarak ..... eğitmenin ilk okullarda çalıştırılmasından ileri geldiği) meşruhatının cetvel altına konulmasile vaki şüphe ortadan kaldırılmalıdır.

2 — Yine yardımcı olarak ilk okulların müfredat programına göre çalıştırılan ve vekil addedilen eğitmenlerin (7) numaralı fişlerin (3) ve (4) üncü suallerinde ne suretle karşılık verileceği istizan olunmaktadır:

Burada okulların maddî durumlarındaki ve bilhassa tatbik edilmekte bulunan sınıf usulü prensiplerindeki gayeleri tahakkuk ettirebilmek için zaten zail olan eğitmen sıfatı gözetilmeksizin doğrudan doğruya bilfiil o okulda tedrisat yapan asil ve vekil öğretmenler ve eğitmenler mevcuduna ve sınıf ve dershane teşkilâtlarına göre muktazi cevaplar verilir.

3 — Birinci sınıfı eğitmenlerin müfredat programına göre eğitmenler tarafından, müteakip sınıfları öğretmenler tarafından okutulan okulların, sınıf, dershane ve öğretmen durumlarının (7) numaralı fişlerdeki suallerin ne suretle cevaplandırılacağı da sorulmaktadır:

Bir binada iki nev'i tedrisat yapan bu kabil okulların gayelerine göre ayrı ayrı birer okul addedilerek her birine aid durumların kendilerine mahsus cetvellerde tespit edilmesi esas tutulmuştu. Şu hale nazaran, bu nevi okulların (7) numaralı fişlerinde birinci sınıfları hariç tutularak, geri kalan sınıf, dershane ve öğretmen mevcutlarına göre lâzımgelen cevaplar yazılmalı ve birinci sınıfları da eğitmenli okulların cetvellerine alınmak suretile gösterilmelidir.

4 — Keza her ders yılı başı gönderilen okul adları listelerinde ve sene başı istatistiklerinde de yukarıdaki esaslar gözönünde tutularak tespit ve şüpheyi davet eden hususlar not halinde listelerin mülâhazat hanelerinde, cetvellerin alt tarafında teşrih olunur.

5 — Sülüsanı müddetle tedrisat yapan ilk okullardan (7) numaralı fişlerin alınması ve bu müddet eksik faaliyet yapanların, o ders yılı için kapalı kalmış sayılması prensip itibarile kabul edilmişti. Bu hükmün kiyasen ve aynen eğitmenli ilk okullar için de teşmil ve tatbiki muvafık görülmüştü.

Binaenaleyh; her birisi başlı başına birer teşekkül olan öğretmenli ve eğitmenli okulların tedrisat gaye ve veçhelerinde arzettikleri manzara ve durumlarına göre istatistiklerinin de her birinin mevzuatına uygun bir şekilde ayırd edilerek tespit olunmasının daima göz önünde bulundurulmasını tavzihan rica ederim.

Bu genelge; eğitmenli okulları bulunan (57) Vilâyet Maarif Müdürlüğüne yazılmış ve bilgi için eğitmeni bulunmıyan Bingöl, Bitlis, Hakâri, Mardin, Siirt, Van Maarif Müdürlüklerile (4) Umum Müfettişliğe arzedilmiştir.

N. T.

Umum Müdür
C. Aybar

DÜZELTME:

31/III/1941 tarih ve 114 sayılı Tebliğler Dergisinin birinci sayfası sağ sütununda «Ortaokullarla lise ve öğretmen okullarında 1940 - 1941 ders yılılnın birinci imtihan devresi için esaslar» başlığı altında intişar eden yazının birinci maddesindeki «lise ve ortaokullarda» ifadesinin «lise ve ortaokullarla» şeklinde düzeltilmesi rica olunur.

Bu dergideki tamimler tarafımızdan okunmuştur.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40